

a bez předchozího ústního jednání a musí také všechny okolnosti, které pro rozhodnutí jsou podstatné, navrhovatelem býti dokázány (§ 55 cit. zák.). Pro nedostatek uvedeného prohlášení neměla již po rozumu cit. § 15 exekuce býti povolena a nezbylo následkem toho než k dotčené stížnosti dlužníka usnesení o povolení změnití a návrh exekuční zamítnouti. Ostatně lze ještě připomenouti, že dluh eráru podle administračních předpisů není dluhem, který erár povinen jest věřiteli doručiti, nýbrž že věřitel sám požadavek svůj u poukázané pokladny si vyzvednouti musí.

Dovolacímu rekursu nejvyšší soud nevyhověl poukázav na případné v podstatě odůvodnění naříkaného usnesení soudu rekursního a podotýkáje, že bylo-li již prohlášeno, že je přípustno použití na případ přítomný ustanovení §§ 15 a 28 exek. ř., bylo by bývalo slušelo opatřiti si vyjádření příslušného státního úřadu správního před povolením exekuce, při čemž poukázal k důvodům nálezu č. 173 zapsaného do repertoria nálezů nejvyššího soudu.

Rozhodnutí c. k. nejvyššího soudu ze dne 30. dubna 1918 čís. R II 151.

*Dr. Jos. R. Kliment.*

*Mimosoudní výpověď ústní, proti které podány námitky nebyly, je účinná a ve sporu o vyklizení vypověděného předmětu nájemného nelze se brániti námitkou, že nebylo důležitého důvodu k výpovědi po rozumu min. nař. z 23. prosince 1918 č. 83 sb. zák. a nař. (§ 561, 562, 565 a 566 c. ř. s.)*

V dotčeném sporu hájil žalovaný stanovisko, že proti mimosoudní výpovědi ústní, listinou nepotvrzené, námitky jsou vyloučeny, že proto má právo nyní uplatňovati meritorní námitky, a na žalobci jest, chce-li zvítěziti, aby prokázal důležitý důvod výpovědní. První soud sdíleje toto stanovisko, žalobu zamítnul, poněvadž žalobce neprokázal důležitého důvodu, opravňujícího k výpovědi.

Soud odvolací změnil rozsudek prvního soudu a žalobě vyhověl, poněvadž výpověď stala se účinnou nepodáním námitek. Nejvyšší soud rozsudek soudu odvolacího potvrdil. Důvody: Strany shodují se v tom, že dána byla žalova-

němu žalobcem výpověď ústní, mimosoudní, která postrádala náležitosti v § 565. odst. 3. cřs. vytčených. Tento způsob výpovědi nezabraňuje nijak, aby jí přiznány byly ony právní účinky, jež výpovědi jako jednostrannému právnímu jednání přikládá materiální právo soukromé (všeob. obč. zák.) Stanoví pak § 1116. ob. obč. zák., jenž tu přichází v úvahu, že, pokud není určena doba nájemní smlouvy ani výslovně, ani mlčky, ani zvláštními předpisy, nutno, aby ten, kdo chce zrušiti smlouvu, dal výpověď z najatého předmětu ve lhůtě zákonné dříve, než nastati má odevzdání. Zákon nepožaduje nějaké určité formy pro výpověď, platí tu tedy všeobecná zásada, vyslovená v § 883. ob. obč. zák., dle níž nerozhoduje určitá forma. Jest tudíž každá výpověď bez rozdílu, jakým způsobem byla dána, způsobilým prostředkem, přivoditi zrušení nájemní smlouvy a zrušení nájemného poměru. Totéž stanovisko zaujímá v podstatě i civ. řád. s.; stanoví, že možno vypověditi nájemní smlouvy buď soudně neb mimosoudně (561. c. ř. s.). Výpověď mimosoudní může se dle § 565. c. ř. s. státi u notáře neb způsobem jiným. Jakým jiným způsobem může se dít, o tom zákon se nezmiňuje, vyslovuje pouze, že oznámení, které má za účelem výpovědi býti učiněno odpůrci strany vypovídající, má obsahovati vždy také udání vyznačená v § 562. odst. 1 a 2 cřs. a ponechává tedy stranám ostatně úplnou volnost co do způsobu a formy výpovědi. V § 565. odst. 3 a 4 jsou dále vytčeny ony zákonné předpoklady, za nichž možno výpověď mimosoudně danou na roveň postavit výpovědi dané u soudu. Zákon přikládá tudíž výpovědi, jež byla dána u soudu, zvláštní právní účinky, pokud se týče její vykonatelnosti; může výpověď soudní již sama o sobě tvořiti titul exekuční (§ 1. č. 4 ex. ř.); jsou-li u mimosoudní výpovědi splněny podmínky naznačené v § 565. odst. 3 a 4 c. ř. s. pokud se týče § 1. č. 18 ex. ř., rovná se taková výpověď úplně výpovědi soudní a má tytéž právní následky jako tato. Není-li tu zmíněných náležitostí, přísluší mimosoudní výpovědi pouze ony právní účinky, jež přikládá materiální právo soukromé (všeob. obč. zák.) každé výpovědi jakožto jednostrannému právnímu jednání bez rozdílu, jakým způsobem se stala; jest, jak již bylo řečeno, právním úkonem, jenž směřuje k tomu přivoditi zrušení nájemného poměru a zabrániti jeho obnově mlčením. Výpověď taková postrádá však oně soudní vykonatelnosti, již přikládá zákon soudní výpovědi a takové mimosoudní výpovědi, u které jsou splněny náležitosti § 565. odst. 3 a 4 cřs.

Dle § 566. cřs. jest na odpůrci vypovídajícího, aby proti výpovědi bránil se námitkami. Tento způsob bránění se proti

výpovědi platí ohledně všech výpovědí, jak soudních, tak i mimosoudních, bez rozdílu, zda posléze uvedené odpovídají předpi úm § 565. odst. 3 a 4 c. ř. s. Vyplývá to ze znění a smyslu zákona, jakož i ze zvláštní právní povahy věc. § 566. c. ř. s. navazuje prostě na předchozí paragraf, v němž vysloveno, že není třeba určité formy pro výpověď a nerozlišuje nijak, zda mimosoudní výpověď vyhovuje požadavkům odst. 3 a 4. § 565. c.ř.s. Nemělo by tedy smyslu zmiňovati se v odst. 1 a 2 § 565. o mimosoudních výpovědích zcela povšechně a tam stanoviti, že mohou býti dány způsobem jakýmkoliv, nechtěl-li zákon jim všem přiznati významu v rámci dotyčných zákonných ustanovení. — K tomu přistupuje další okolnost, že zákon používá jak v odst. 3 § 565. tak i v § 566. týchž slov (»taková mimosoudní výpověď«); slova použitá v § 565. odst. 3 vztahují se zcela nepochybně na veškeré mimosoudní výpovědi a nelze naprosto nahlédnouti, proč by táž slova, krátce po sobě použitá, měla na místě pozdějším jiný a sice užší význam, než na místě prvním; k takovému výkladu opravňoval by toliko důvod nutkavý, jehož však nelze vyčísti ze zákona. I zvláštní právní povaha věci mluví pro výklad zákona, jaký tu byl vylíčen; ten, komu dána byla výpověď, nemá býti donucen, aby uplatňoval své právní stanovisko proti výpovědi ve zvláštní rozepři, zahájené teprve na základě oddělené žaloby, nýbrž má mu býti v zájmu urychlení celé záležitosti i vzhledem na naléhavost věci, o níž jde a jež netrpí dlouhého odkladu, bezprostředně a přímo navazujíc na danou výpověď, jež pak nahraňuje žalobu, poskytnuta možnost, uplatňovati u soudu své námitky proti výpovědi v řízení, jež jest ve krz ovlá dáno zásadou jednoduchosti, krátkosti i rychlosti. Jest na snadě, že potřeba ta jest u jakýchkoliv mimosoudních výpovědí bez rozdílu, zda vyhovují náležitostem v § 565. odst. 4 c. ř. s. výtčonným; nutno pro ně všechny uznati platnost řízení upraveného v § 566. c. ř. s.

Opomenul-li v tomto případě žalovaný podati námitky proti výpovědi, stala se tato účinnou, pročež se nemůže žalovaný více domáhati ochrany, již poskytuje min. nař. o ochraně nájemců. Ježto žalovaný nevznesl žádných námitek, neměl soud, jenž vůbec žádné činnosti nezahájil, ani příčiny vyžádati si na vypovídajícím listiny, jež má na mysli § 566. odst. 2 c. ř. s., a neměl také vypovídající žádné příležitosti, vykázati se u soudu takovými listinami, poněvadž k nějakému soudnímu řízení ani nedošlo. § 566. odst. 2 c. ř. s. předpokládá, že následkem námitek, jež odpůrce vypovídajícího podal, zahájen byl spor, v

němž nutno na vyzvání soudu (tedy nikoliv bezpodmínečně) prokázati den, kdy výpověď byla sdělena straně, tak, jako každou jinou rozhodující a spornou okolnost, a sice z důvodů náležitosti věci a urychlení řízení listinami druhu vyznačeného v § 565. odst. 4 cřs. Tohoto předpokladu v případě daném tu nebylo, pročť nemůže přijíti v úvahu, zda splněna byla i náležitost § 566. odst. 2 c. ř. s. — Padají důsledkem toho veškeré v tomto směru uplatňované výtky dovolacího spisu, k nimž jen mimochodem budiž podotknuto, že nelze sdíleti názoru spisu toho, že možno provéstí důkaz, jehož vyžaduje § 566. odst. 2 cřs., toliko písemným potvrzením, pocházejícím od odpůrce vypovídajícího a jím podepsaným. Ustanovením § 566. odst. 2 cřs. je ostatně pouze předpisem o provedení důkazu, platnost výpovědi sama o sobě není podmíněna listinami v § 566. odst. 2 cřs. zmíněnými.

Rozhodnutí nejvyššího soudu v Praze ze dne 23. dubna 1919, čj. Rv-I., 213/19-1.

Schin.

*Jestliže straně povinné, které právoplatným rozsudkem uloženo bylo najatý byt vykliditi, tento byt bytovou komisí obce po rozumu nařizení ze dne 24. ledna 1919 č. 38 sb. zák. a nař. k užívání byl přikázán, nemůže soud na základě rozsudku jako titulu exekučního vyklizení exekuci povoliti, poněvadž strana povinná neopírá více užívání bytu o smlouvu nájemní, nýbrž užívá bytu z důvodu zabrání jeho a přikázání bytovou obecní komisí.*

První soud zamítnul návrh vymáhajícího věřitele, aby na základě právoplatného rozsudku proti vypovězenému nájemci byla povolena exekuce nuceným vyklizením bytu najatého, který městský úřad zabral a hned zas dosavadnímu nájemci k užívání přidělil. V odůvodnění bylo vytknuto, že zabráním bytu obcí pozbyl majitel domu práva se zabraným bytem volně nakládati a není více oprávněn činiti návrh na vyklizení jeho a to tím méně, když, jak patrně z návrhu exekučního, byt exekutovi byl přidělen obcí.

Rekursní soud zrušil usnesení prvního soudu a nařídil soudu prvnímu, aby nepřihlížeje k použitému důvodu za-